

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І. І. МЕЧНИКОВА
Факультет романо-германської філології**

ЗАТВЕРДЖЕНО

**Голова приймальної комісії
ОНУ імені І. І. Мечникова**

проф. Вячеслав ТРУБА
_____ 2025 р.

**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ЗАЛІКУ**

**для вступу на навчання для здобуття
другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальність В11 Філологія**

ОП «Переклад з англійської мови та другої іноземної українською»

Схвалено на засіданні Вченої ради
факультету романо-германської
філології
Протокол № 7 від «18» березня 2025 р.

**ОНУ
2025**

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Фаховий залік – форма випробування, яка передбачає визначення достатності фахової підготовки вступника для участі в конкурсному відборі на певну конкурсну пропозицію для здобуття ступеня магістра на основі НРК6, НРК7.

Згідно з Порядком прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2025 році, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2025 року № 168 та зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 26 лютого 2025 року за № 15/41360, до конкурсного відбору на навчання для здобуття ступеня магістра на основі НРК6 та НРК7 за спеціалізаціями спеціальності В11 «Філологія», допускається особа, що успішно склала фаховий залік, передбачений Правилами прийому для відповідної конкурсної пропозиції.

Особи, які проходять фахове вступне випробування з перекладу, повинні володіти комплексом знань, умінь і навичок, необхідних для навчання за обраним напрямом та проведення магістерського дослідження.

Головною вимогою до рівня знань вступників є володіння сучасним інструментарієм для здійснення передперекладацького та перекладацького аналізу, власне перекладу та післяперекладацького редагування тексту. Передбачається, що вступники мають сформовані навички аналізу текстів різних жанрів для адекватного сприйняття інформації, вірного тлумачення мовних одиниць та їхньої точної передачі мовою перекладу.

Під час складання фахового випробування з перекладознавства вступники повинні продемонструвати наявність компетенцій, що формуються в межах базових дисциплін, які вивчаються студентами освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр», зокрема, вступу до професійної діяльності, теорії та практики перекладу, редагування перекладу, порівняльної стилістики та граматики, тощо.

Фаховий залік відбувається в усній формі (співбесіда): вступник отримує запитання і час на підготовку.

Підготовка програми співбесіди та проведення фахового заліку здійснюється фаховою атестаційною комісією факультету романо-германської філології (*наказ № 420-18 від 28.02.2025 р.*).

1. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Фаховий залік передбачає відповідь абітурієнта на питання з наступної тематики:

Частина 1

1. Професійна етика перекладача. Професійні компетентності та цінності.
2. Буквалізм у перекладі: типи помилок та шляхи подолання.
3. Лінгвокультура та переклад.
4. Переклад як об'єкт лінгвістичного дослідження.
5. Перекладознавство та суміжні науки.
6. Предмет, завдання та методи теорії перекладу.
7. Еквівалентний та адекватний переклад.
8. Передперекладацький та перекладацький аналіз.
9. Лексичні, граматичні, лексико-граматичні та комплексні перекладацькі трансформації.
10. Проблематика перекладу власних назв.
11. Особливості перекладу неологізмів.
12. Передача емфази при перекладі з англійської мови.
13. Проблеми перекладу фразеологічних одиниць.
14. Переклад англійських препозитивних атрибутивних словосполучень.
15. Переклад англійського підмета.
16. Жанрово-стильова домінанта перекладу.
17. Особливості перекладу текстів різних стилів (офіційно-ділового, наукового, газетно-публіцистичного).
18. Проблематика перекладу термінів.
19. Передача реалій при перекладі.
20. Компресія при перекладі: причини та інструментарій.

Частина 2

Бесіда за темою майбутнього наукового дослідження абітурієнта

2. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Білоус О.М. Теорія і технологія перекладу. Курс лекцій: доопрацьований та доповнений. Навчальний посібник для студентів перекладацьких відділень. Кіровоград, РВВКДПУ ім. В.Винниченка, 2013. 200с.
<https://docplayer.net/73767245-O-m-bilous-navchalniy-posibnik-dlya-studentiv-perekladackih-viddilen.html>
2. Верба Л.Г., Верба Г.В. Граматика сучасної англійської мови. – Вінниця : Нова книга, 2003. 341 с.
3. Володіна Т.С., Рудківський О.П. Загальна теорія перекладу для першого (бакалаврського) рівня. Навч.-метод. посібник. К.: Вид.центр КНЛУ, 2017. 296с.

<http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/787878787/182/Rudkivskyi.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.

4. Гороть Є. І. Лексикологія сучасної англійської мови: Курс лекцій / Є.І. Гороть. Луцьк: РВВ «Вежа» Волин. держ.ун-ту ім. Лесі Українки, 2007. 144 с.
5. Дубенко О.Ю. Порівняльна стилістика англійської та української мов. Практикум. Вінниця: Нова Книга, 2011. 328 с.
6. Жулавська О. О. Переклад: теоретичні та практичні аспекти: навч. посіб. / Ольга Олександрівна Жулавська, Олена В'ячеславівна Назаренко, Сум. держ. ун-т. Суми : Сум. держ. ун-т, 2017. 132 с.
7. Записки Перекладацької Майстерні. Львів, 2001 2002. Т.І, II, III.
8. Карабан В. І. Посібник-довідник з перекладу англійської наукової і технічної літератури на українську мову: у 2-х частинах. Вид. II. Київ - Кременчук, 1999.
9. Карабан В. І. Переклад з української мови на англійську. Навчальний посібник. Вінниця: Нова книга, 2013. 608 с.https://chtyvo.org.ua/authors/James_Mace/Pereklad_z_ukrainskoj_movy_na_anhliisku_movu/
10. Карабан В.І., Мейс Дж. Переклад з української мови на англійську. Вінниця: Нова Книга, 2003. 608 с.
11. Кириллова М.Д. Вступ до перекладознавства. Методичні вказівки. Одеса, Букаєв Вадим Вікторович, 2022. 63 с.
12. Кияк Т., Науменко А., Огуй О. Перекладознавство (німецько-український напрям) / Т.Кияк, А.Науменко, О.Огуй. Чернівці: Букрек, 2014. 640с.https://libcc.univ.kiev.ua/ukr/elcat/new/detail.php3?doc_id=1787400
13. Коптілов В. Теорія і практика перекладу: Навчальний посібник. К.: Юніверс, 2002. 280 с.
14. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад). Підручник. Вінниця: Нова Книга, 2015. 448 с.<https://nk.in.ua/pdf/1530.pdf>
15. Мірам Г., Дайнеко В., Іванова С. Коучінг для усних перекладачів. Київ: Ніка-Центр. 2011. 228 с.
16. Сайтарли І. А. Культура міжособистісних стосунків. Київ : Академвидав, 2007. 240 с. Режим доступу: https://pidruchniki.com/12800528/kulturologiya/stili_komunikativnoyi_povedinky
17. Стріха М. Український переклад та перекладачі: між літературою і націєтворенням. Київ: Дух і літера. 2020. 520 с.
18. Чередниченко О.І. Про мову і переклад / О.І. Чередниченко. К.: Либідь, 2007. 248 с.
19. Bell R. Translation and Translating. Theory and Practice. London / New York: Longman, 1991. 298 p.

20. Bell R.T. Translation and translating. Longman, 1997. 300 p.
21. Duff A. Translation. – Oxford University Press, 1996. 160 p.
22. Genzler E. Contemporary Translation Theories. London and New York: Routledge, 1993. 220 p.
23. Jackson H. Words and their meaning / H. Jackson. NY: Longman, 2005. 279 p.
24. Korunets. I. Theory and Practice of Translation. Вінниця: Нова книга. 2010. 448 p.
25. Kukharensko V.A. A Book of Practice in Stylistics. Вінниця: Нова книга, 2000. 160 с.
26. Landers C. E. Literary translation. A Practical Guide. New York, Clevedon: Multilingual Matters, 2011. 214 p.
27. Newmark Peter. A Textbook of Translation. Longman, 2013. 292 p.
28. Nida Eugene A. Language Structure and Translation Essays. Selected Introduction by A. S. Dil. Stanford: Stanford University Press, 2010. 284 p.
<https://archivebooks.online/download/4715293-nida-eugene-language-structure-and-translation-essays>

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Під час проведення фахового заліку абітурієнту пропонується **два питання** згідно з Програмою співбесіди. Відведений час на підготовку до відповідей до 30 хвилин. Оцінювання рівня підготовки вступника проводиться за кожне питання всіма членами предметної комісії відповідно до критеріїв оцінювання «зараховано» / «не зараховано». Підсумковий результат співбесіди приймається всіма членами комісії – колегіально.

Зараховано	Не зараховано
100 – 60 балів	59 – 0 балів

Відповідь вступника оцінюється на 90-100 балів, якщо вона містить повне, розгорнуте, правильне та обґрунтоване викладення матеріалу; відображає чітке знання відповідних категорій, їхнього змісту, розуміння їхнього взаємозв'язку і взаємодії, правильне формулювання тлумачень відповідних понять; демонструє знання різних поглядів щодо наукової проблеми; самостійні висновки вступника, формулювання та аргументацію його точки зору, яка логічно і граматично правильно викладена.

Оцінка «зараховано» (90-100 балів) ставиться, якщо вступник повно, розгорнуто, аргументовано, фонетично та граматично правильно висловився за запропонованою темою; продемонстрував широкий діапазон використання лексичних одиниць, а також знання термінології за фахом.

Оцінка «зараховано» (75-89 балів) ставиться, якщо вступник достатньо повно, аргументовано висловився переважно правильно фонетично та граматично за запропонованою темою; продемонстрував достатній діапазон використання лексичних одиниць, а також знання термінології за фахом. Припускається незначних фонетичних та/або граматичних помилок.

Оцінка «зараховано» (60-74 балів) ставиться, якщо вступник недостатньо повно висловився за запропонованою темою, продемонстрував вузький діапазон використання лексичних одиниць, засвідчив недостатнє знання термінології за фахом. Припускається фонетичних та/або граматичних помилок.

Оцінка «не зараховано» (0-59 балів) ставиться, якщо вступник мав труднощі у формулюванні власного висловлювання за запропонованою темою, занадто вузький діапазон використання лексичних одиниць та недостатні знання термінології за фахом. Припустився великої кількості фонетичних та/або граматичних помилок.

Підсумкова оцінка за співбесіду виставляється як середня арифметична оцінок за два питання.

Під час проведення співбесіди не допускається користування електронними приладами, підручниками, навчальними посібниками, словниками, довідниками та іншими матеріалами, якщо це не передбачено рішенням Приймальної комісії. У разі використання вступником під час співбесіди сторонніх джерел інформації (у тому числі підказки) він відсторонюється від участі у випробуваннях, про що складається акт, в якому фахова атестаційна комісія вказує причину відсторонення та час. У разі використання заборонених джерел абітурієнт, на вимогу члена фахової атестаційної комісії, залишає аудиторію та одержує загальну негативну оцінку.

Вступник має право подати письмову апеляцію щодо оцінки («зараховано» / «не зараховано»), отриманої за результатами співбесіди. Апеляція подається письмово у вигляді заяви у довільній формі на ім'я голови Приймальної комісії ОНУ імені І. І. Мечникова. Апеляційна заява подається вступником особисто згідно з Положенням про апеляційну комісію Одеського національного університету імені І. І. Мечникова. Предметом апеляції може бути тільки оцінка співбесіди. Не розглядаються апеляції, подані невчасно або з порушенням процедури подання.

Вступники, які не з'явились на співбесіду без поважних причин у зазначений за розкладом час, до участі у подальших вступних випробуваннях та конкурсному відборі не допускаються.

Голова фахової
атестаційної комісії

проф. Олена КАРПЕНКО